

Informační vzdělávání

**Didaktické aspekty
informačního vzdělávání**

Co vědět o učení a (vyučování) lektorování

Plánování a realizace výuky - pokračování

- 1. Cíle (co bude obsahem učení, obecné i specifické cíle)**
- 2. Proces výuky a učení (co bude obsahem učebního procesu, jaké didaktické metody se použijí)**
- 3. Hodnocení a evaluace (způsob měření efektivity a úspěšnosti vyučovaného obsahu)**

Analýza, cíle

- **stanovení cílů**
 - Kognitivní – znalosti (vědět, hlava)
 - Afektivní (emocionální) – postoje (pocít'ovat, srdce)
 - Psychomotorické – dovednosti (dělat, ruce/nohy)
- **Definování cílů z hlediska účastníků - *Bloomova taxonomie***

Proces výuky didaktické minimum

- **jak si lidé pamatují informace**
 - 10% čteného
 - 20% slyšeného
 - 30% viděného
 - 50% slyšeného a viděného
 - 70% z toho, co říkáme
 - 90% z toho, co děláme
- **učební styly**
 - jak se člověk učí (např. vizuální, verbální nebo kinestetický typ)
 - vliv osobnosti, inteligence, motivace, věku, pohlaví, sociální a vývojové vlivy
- **teorie učení** – konstruktivismus
- **komunikace** – kladení otázek

Proces výuky

Základní dovednosti „učitele“

- **Plánování a příprava (výukové cíle, obsah, činnosti, pomůcky)**
- **Realizace vyučovací hodiny (projev, kladení otázek, diskuse, přizpůsobení se vzdělávaným)**
- **Řízení, organizace vyučovací hodiny (tempo, průběh, způsoby výuky, hluk)**
- **Klima, interakce (vhodnost práce pro vzdělávané, motivace, vztah, pořádek, vzhled)**
- **Kázeň (autorita, konfrontace, výstrahy)**
- **Hodnocení vzdělávaných**
- **Reflexe a sebehodnocení vlastní práce**

Proces výuky

Základní dovednosti „učitele“

- **Vědomosti, znalosti**
 - **Obsah**
 - **Strategických koncepcí a kurikululárních materiálů**
 - **Didaktika**
 - **Kontext (studující)**
 - **Výchovné cíle, hodnoty**
- **Rozhodování**
- **Chování**

Základní dovednosti „učitele“

Komunikační dovednosti

- **Řečnické prostředky**

- Jak hlavně nezačínat (omluvami, podlézavě, pasivně, buzeračně, nepodceňovat se...)
- Jak začít (sebejistě, dobromyslně, navodit bezpečí, strukturovat)
- Dramatické (výraz řeči, těla), kontaktové (oslovování, otázky), logické (fakta, zkušenosti), názorné (příběhy, čísla, metafory), sugestivní (citáty, povzbuzování účastníků)
- Být připravený, věcná argumentace – rozložení argumentace, používat podobný jazyk posluchačům

Základní dovednosti „učitele“

Kladení otázek

- **Umění, různé cíle**
 - Pochopení, podnět k přemýšlení, zopakování, upoutání pozornosti, zklidnění, učení se z odpovědí druhých, možnost vyjádření
- **Různé typy**
 - **Otevřené** (více správných odpovědí) x **Uzavřené** (jedna správná odpověď)
 - **Vyššího řádu** (potřeba rozvaha, analýza, hodnocení) x **nižšího řádu** (vybavení informace)

Řeč těla

- **Mimika**
- **Posturika**
- **Gestika**
- **Kinezika**
- **Teritorialita**
- **Haptika**
- **Zjev**

Zbraně proti stresu

**Eustres – povzbuzující vzrušující x Distres –
paralizující**

- **Být vyrovnaný, co nejméně se trápit sám se sebou**
- **Pomalá řeč**
- **Pravidelné prohloubení dechu, pomalý pravidelný pohyb**
- **Progresivní relaxace (napínání a uvolňování svalů)**
- **Rozcvičení pusy, rozezívání**
- **Mozková gymnastika (křížení, milé představy, zaměřit pozornost např. na počítání)**

Prevence proti konfliktům ve výuce

- Sledovat studující, využít individuální přístup, když je potřeba nasměrovat, pomoci
- Oční kontakt s rušiči
- Kladení otázek
- Přiblížení k rušičům, pohyb po učebně
- Změna činnosti, tempa
- Registrovat projevy ospalosti, neúcty, ostré pokárání s mírou

Inspirace, jak řešit problémy ve výuce

<http://prosolva.org/spip>

Proces výuky

obsah výuky – tvorba sylabu

- **Vodítko standardy a modely IG**

Proces výuky

Kolbův cyklus učení

Prožitková pedagogika, učení se z vlastních prožitků a zkušenosti (zkušenostní učení)

- 1. vlastní aktivita - řešení společného úkolu, vlastní prožívání**
- 2. ohlednutí - rekapitulace, jak jsme pracovali a co prožili, příp. hodnocení výsledku**
- 3. zobecnění - prodiskutování špatných i dobrých postupů a posouzení, co pro nás znamenají**
- 4. plánování - Co se stane příště? Co máme pro příště změnit?"**

.... nová aktivita

ACTIVITY

DALŠÍ AKTIVITA

① AKTIVITA

④ PLÁNOVÁNÍ

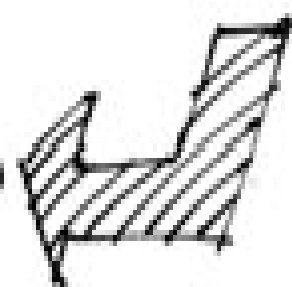
② OHLEDNUTÍ

REFLEXE

③

POBĚDNĚNÍ

Aktivita

- **Připravit zásady úspěšné prezentace**
 - Společný brainstorming
 - Doladění ve skupinkách
- **Připravit ve skupině 3 min. prezentaci podle stanovených zásad**

Zásady úspěšné prezentace

- **Příprava**
- **Ukotvení, úvod orientovaný na účastníky**
- **Vlastní projev**
 - úvod, jádro, shrnutí
- **Závěr ve vztahu k účastníkům**
- **Zpětná vazba (dotazník, hodnocení)**
- **Slova, srozumitelnost, tempo, práce s hlasem**
- **Neverbální projevy**

Organizační formy výuky

- **Individuální**
- **Hromadná**
- **Diferencovaná podle schopností a zájmů účastníků**
- **Skupinová, kooperativní, týmová**

Proces výuky metody

- **Klasické**
 - Slovní (přednáška, vysvětlování, vyprávění...)
 - Názorně-demonstrační (pozorování, práce s obrazem)
 - Dovednostně-praktické (experimentování, činnosti)
- **Aktivizující**
 - Diskuse, řešení problémů, didaktické hry...
- **Komplexní**
 - Učení v životních situacích, projektová výuka, kooperativní výuka...

Problémová metoda

Problem based learning

Problémové učení

- Aktivní, samostatné řešení problémů samotnými posluchači, studenty
- problémové úlohy by měly vycházet z reálných, přirozených životních situací nebo na ně navazovat
- problémová úloha by měla podněcovat posluchače k uvažování, hledání, zkoumání, případně k dalšímu studiu
- Řešení problému fáze : identifikace (zadání) – analýza (jádro problému) – hypotézy – verifikace – řešení
- Proč..., Čím se liší..., Srovnej..., Jak bys vysvětlil..., Urči..., Popiš..., Vysvětli..., Dokaž..., Jaký je základní rozdíl..., Které společné znaky..., Jak souvisí..., Co je příčinou..., Jak lze použít...

[Intute](#) > Virtual Training Suite**Virtual Training Suite**[About](#)[Support Materials](#)[VTS @ Events](#)[User Feedback](#)**Additional Tutorials**[Internet Detective](#)[Job Searching](#)**News**[Intute Blog](#)

The **Intute: Virtual Training Suite** provides free Internet tutorials to help you learn how to get the best from the Web for your education and research.

Our tutorials are written and updated by a [national team of subject specialists](#) based in universities and colleges across the UK.

Pick the tutorial that interests you:

Science, Engineering and Technology

[Aeronautical Engineering](#)
[Chemist](#)
[Civil Engineer](#)
[Construction](#)
[Earth Scientist](#)
[Electrical Engineer](#)
[Engineering \(General and Automotive\)](#)
[Geographer](#)
[Health and Safety](#)
[ICT](#)
[Materials Engineer](#)
[Mathematician](#)
[Mechanical Engineer](#)
[Petroleum and Offshore Engineering](#)
[Physicist](#)
[Science](#)

Arts and Humanities

[Archaeologist](#)
[Architecture](#)
[Art and Design](#)
[Arts and Crafts](#)
[Digital Photography](#)
[English](#)
[ESOL](#)
[Fashion and Beauty](#)
[Historians](#)
[History and Philosophy of Science](#)
[Learning Languages](#)
[Media and Communication](#)
[Modern Languages](#)
[Music](#)
[Performing Arts](#)
[Philosopher](#)
[Religious Studies](#)

Social Sciences

[Anthropologist](#)
[Business Manager \(HE\)](#)
[Business Studies^{\(FE\)}](#)
[Development](#)
[Economist](#)
[Education](#)
[European Studies](#)
[Government and Politics](#)
[Hospitality and Catering](#)
[International Relations](#)
[Lawyers](#)
[Leisure, Sport and Recreation](#)
[Psychologist](#)
[Social Policy](#)
[Social Research Methods](#)
[Social Statistics](#)
[Social Worker](#)
[Sociologist](#)
[Travel and Tourism](#)
[Women's Studies](#)

Health and Life Sciences

[Agriculture, Food and Forestry](#)
[Allied Health](#)
[Biosciences](#)
[Dentistry](#)
[Gardening](#)
[Health and Social Care](#)
[Health and Well-being](#)
[Medicine](#)
[Natural History](#)
[Nursing, Midwifery and Health Visiting](#)
[Pharmacist](#)
[Vet](#)

Internet Philosopher

WELCOME TO INTERNET PHILOSOPHER

Would you like to learn how to use the Internet for philosophy?

Use this free, interactive tutorial to improve your Internet research skills:

Let our experts guide you to the best of the Web

This is one of a national series of tutorials written by qualified tutors, lecturers and librarians from across the UK. It's part of the **Intute: Virtual Training Suite**, funded by JISC.

Your expert guides are...

- **Kathy Behrendt**, D.Phil, University of Oxford
- **Stig Hansen** and **Dr. Nik Jewell**, Higher Education Academy Philosophical and Religious Studies Subject Centre, University of Leeds

Next

Projektové učení

- Způsob učení, které staví na kooperativním řešení komplexního tématu, které je důležité pro studentův každodenní život - dlouhodobě, vyžadující užití metod na bázi výzkumu.
- Studenti si ve vzájemné spolupráci sami řídí, organizují proces řešení

Příklad projekt – přeměna školních knihoven v pulsující informační centra

Inscenační metoda hraní rolí

User Centred Information Literacy
Education

Information handling skills

Kirsty shouts upstairs...

? page 1 of 11 navigate

Ian falls out of bed and goes downstairs. Still yawning, he inspects the envelope, - takes a deep breath, tears it open, and squints at it, ready for the worst....

Instead he lets out a yell, which brings everyone running into the kitchen. Ian can hardly believe his luck - he's been offered the job.

Suddenly, as he dreams of the bright city lights, his mum grabs him and gives him a big slobbery kiss - he's obviously back in her good books.

His mum, grandad and Kirsty all start asking questions at the same time ... 'Where are you going to stay' 'When do you start?' and 'What about college?'

Choose a scenario...

Going somewhere

tips to plan your trip...

Career change?

where and how to look...

Shopping the smart way

finding the right purchase...

Research help

unearthing relevant info...

Leisure time

making the most of yours...

Biographies

Ian

Kirsty

Fiona

John

April

© [copyright information](#)

PROJECT PART-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION

Europe and Scotland
Making it work together

Simulace

Get Started!

Membership is FREE!

Second Life® is an online, 3D virtual world imagined and created by its Residents.

Discover a whole new world of friends, fashion, music, videos and fun!

[Explore the best of Second Life >>](#)

Your Organization in Second Life!

Find out why your **business, school** or **nonprofit organization** should get its own virtual world presence.

[VISIT SECOND LIFE GRID™](#)

Click here for the notecard
on today's discussion
Can SL be used to help
teach web searching?

Dobrovolný úkol 2

- Zpracovat písemně, dát do odevzdávárny DO 10.5.2009
- 1. Vyhledat, prostudovat a stručně popsat a zhodnotit jeden libovolný rozsáhlý web nebo kurz pro studující z oblasti informační gramotnosti
- 2. Vyhledat, prostudovat a stručně popsat a zhodnotit jeden libovolný rozsáhlý web, který se věnuje didaktice či metodám a zdokonalování kompetencí „učitele“ nejlépe informační gramotnosti.